

**Małopolski Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych
w roku szkolnym 2018/2019
„Na drogach do Niepodległej. Historia Polski
od powstania styczniowego do pokoju ryskiego”
15 października 2018 r.
Klucz odpowiedzi - etap szkolny**

1. Napisz jakiej cywilizacji zawdzięczamy:
 - a. Wynalezienie koła – **Mezopotamii**
 - b. Podział roku na 12 miesięcy - **Egiptowi**
 - c. Odkrycie właściwości igły magnetycznej – **Chinom**
 - d. Wprowadzenie kalendarza juliańskiego – **Rzymowi**
 - e. Zaprowadzenie teatru - **Grecji**

2. Która z poniższych osób nie pasuje do pozostałych:
 - a. Zeus
 - b. Chorus
 - c. Jowisz
 - d. Atena
 - e. **Odyseusz**
 - f. Apollo

3. Zaznacz ustrój państwa, w którym żył Perykles
 - a. Republika
 - b. Monarchia absolutna
 - c. **Demokracja**
 - d. Cesarstwo

4. Rok 1054 zapoczątkował
 - a. **wielką schizmę wschodnią**

5. Napisz w jakim stylu architektonicznym, zostały zbudowane przedstawione na zdjęciu budynki

Renesans

Gotyk

Romanizm

Barok

6. Podaj datę (1 pkt) i nazwę każdego z wydarzeń (1 pkt) przedstawionych w tekstach poniżej:

- a. Zjazd gnieźnieński – 1000
- b. Statut / Testament Krzywoustego – 1138
- c. Założenie Akademii Krakowskiej - 1364

7. Uporządkuj w porządku chronologicznym poniższych władców:

a.

b.

c.

1. **b Przemysł II** 2. **c Wacław** , 3 **a Władysław Łokietek**

8. Uzupełnij poniższy tekst

- a. Według Marcina Lutra zbawienie człowieka następuje na podstawie jego wiary a nie przez uczynki a jedynym źródłem prawd wiary jest Biblia
- b. Kalwin uważał, że Bóg przeznaczył część ludzi do zbawienia a resztę skazał na potępienie (doktryna predestynacji) . Należy odrzucić kult świętych

9. **Chocimiem**

10. Zamieszczona poniżej ilustracja przedstawia jedno z najtragiczniejszych wydarzeń w dziejach Polski. Podaj jego nazwę i datę kiedy miało miejsce :

I rozbiór Polski, 1772

11. Poniższe ilustracje przedstawiają herby państwowe. Dopasuj nazwę państwa do zamieszonego obrazu.

- a. Wielkie Księstwo Poznańskie (3)
 b. Księstwo Warszawskie (4)
 c. Królestwo Polskie (2)

12. Podaj nazwy zasad, którymi kierowali się uczestnicy Kongresu Wiedeńskiego podczas swoich obrad

- a. Prawa dynastii są nienaruszalne ponieważ władza pochodzi od Boga a nie od ludu – **zasada legityzmizmu**.
 b. Państwa będą dążyły aby żadne z nich nie uzyskało przewagi na kontynencie europejskim – **zasada równowagi**
 c. należy przywrócić do władzy dynastie, które zostały obalone w przed rokiem 1815 – **zasada restauracji**

13. Dopasuj wydarzenie do postaci:

Ludwik Mierosławski	Powstanie Wielkopolskie 1848
Edward Dembowski	Powstanie 1846
Piotr Wysocki	Powstanie Listopadowe
Romuald Traugutt	Powstanie Styczniowe

14. Które z poniższy wydarzeń nie miało miejsca w XIX wieku (zaznacz poprawną odpowiedź)

- A. Branka
 B. Bitwa pod Olszynką Grochowską
 C. Rabacja
 D. **Bitwa pod Raclawicami**

15. Podaj 3 różne przyczyny ekspansji kolonialnej w II połowie XIX wieku (dowolne z poniższych)

- Dostarczenie taniej siły roboczej dla metropolii
- Źródło surowców
- Rynek zbytu dla metropolii
- Znaczenie militarne
- Pozyskanie rekruta do armii
- Przekonanie o prowadzonej misji cywilizacyjnej

16. Podaj imię i nazwisko osoby, której dotyczy opis:

- a. **Otto von Bismarck** – premier, a następnie kanclerz rządu, zwolennik zjednoczenia swoje państwa „krwią i żelazem”
- b. **Abraham Lincoln** –prezydent kraju, zwolennik zniesienia niewolnictwa, zamordowany po zakończeniu wojny secesyjnej.
- c. **Wiktor Emanuel II** – Król Sardynii i Piemontu oraz pierwszy król zjednoczonych Włoch

17. Uzupełnij poniższe zadania:

Przykładami polityki germanizacji wobec narodu polskiego były:

- a. **Kulturkampf** - nazwa pochodzi od egzaminu z historii, literatury niemieckiej i filozofii , któremu poddawano każdego księdza w Niemczech
- b. **Rugi pruskie** podczas których wysiedlano osoby przybyłe z zaboru rosyjskiego i austriackiego
- c. **Komisja Kolonizacyjna** , która wykupywała ziemie z polskich rąk , aby osiedlić na niej Niemców.

18. Zaznacz, które ze zdań są prawdziwe a które fałszywe:

- a. Autonomia galicyjska pozwalała na to aby Polacy zasiadali w galicyjskim sejmie krajowym (**Prawda**)
- b. Trójlojalizm zalecał wyrzekanie się własnej narodowości i służenie wiernie zaborcy na terenie którego mieszkali Polacy (**Falsz**)
- c. Po klęsce powstania styczniowego w zaborze rosyjskim język polski stał się przedmiotem nieobowiązkowym i nauczany po rosyjsku (**Prawda**)

19. Podaj nazwę (1 pkt) i oraz imię i nazwisko autora (1 pkt) każdej z poniższych koncepcji odrodzonej Polski

- a. **Inkorporacyjna / autor Roman Dmowski**
- b. **Federacyjna / autor Józef Piłsudski**

20. Wskaż partię, której liderami lub przywódcami byli:

Lider / przywódca partii	Nazwa partii
Ludwik Waryński	Wielki Proletariat
Stanisław Wojciechowski	Polska Partia Socjalistyczna
Julian Marchlewski	Socjaldemokracja Królestwa Polskiego
Roman Dmowski	Stronnictwo Narodowo-Demokratyczne
Ignacy Daszyński	Polska Partia Socjalno-Demokratyczna Galicji i Śląska
Wincenty Witos	Polskie Stronnictwo Ludowe

21. Na podstawie załączonej ilustracji podaj, które państwa były zaangażowane w konflikty bałkańskie przed I wojną światową:

Wielka Brytania, Francja, Austro-Węgry, Rosja, Niemcy

22. Napisz jakie wydarzenie przedstawia poniższy obraz

Obraz przedstawia **wymarsz I Kompani Kadrowej** . Wydarzenie to miało miejsce **6 sierpnia 1914 roku** a oddziałem dowodził **Józef Piłsudski**

23. Podaj kto i kiedy wydał poniższe odezwy i deklaracje

- a. **5 listopada 1916** – cesarze **Niemiec Wilhelm II i Austro-Węgier Franciszek Józef I.**
- b. **8 stycznia 1918 r.** **Prezydent USA Woodrow Wilson**
- c. **14 sierpnia 1914 r** **Wielki książę Mikołaj Mikołajewicz**

24. Poniższy plakat zachęca do wstępowania do polskiej armii we Francji dowodzonej przez **generała Józefa Hallera** , nad którą polityczne zwierzchnictwo sprawował (nazwa) **Komitet Narodowy Polski**. Na czele tej organizacji stał **Romanem Dmowskim**.

25. Uzupełnij tabelę wpisując w wybrane rubryki polskie organy władzy powstałe pod koniec I wojny światowej

Nazwa organu władzy	Siedziba
Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego	Cieszyn
Polska Komisja Likwidacyjna	Kraków
Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej	Lublin
Naczelana Rada Ludowa	Poznań
Rada Regencyjna	Warszawa

26. Sprawę polską na Konferencji w Paryżu trwającej w latach 1919-1920 reprezentowali (podkreśl poprawną odpowiedź)

- a. **Roman Dmowski i Ignacy Jan Paderewski**
- b. Józef Piłsudski i Jędrzej Moraczewski
- c. Roman Dmowski i Józef Piłsudski
- d. Ignacy Jan Paderewski i Józef Piłsudski

27. Wskaż chronologicznie pierwsze i ostatnie wydarzenie (P i O)

Powstanie Rządu Tymczasowego w Rosji	1
Atak bolszewików na Pałac Zimowy	

Pokój Brzeski	
Zamordowanie cara Mikołaja II	2
Ogłoszenie tzw. Tez kwietniowych	

28. **11 listopada 1918 roku**

29. Zaznacz z kim II Rzeczpospolita nie posiadała podpisanego sojuszu militarnego

- a. **ZSRS**
- b. Francja
- c. Rumunia

30. Przeczytaj poniższe teksty i podaj nazwę aktu prawnego z którego zaczerpnięto cytowane fragmenty:

- a. **Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (konstytucja stalinowska, konstytucja lipcowa) – 22 lipiec 1952**
- b. **Konstytucja kwietniowa (ustawa zasadnicza Rzeczypospolitej Polskiej) – 23 kwiecień 1935**
- c. **Konstytucja marcowa (Ustawa z dnia 17 marca 1921 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskie) – 17 marzec 1921**

31. W którym z poniższych wydarzeń nie uczestniczyło państwo niemieckie

- a. Pakt Ribbentrop - Mołotow
- b. Działalność Ligi Narodów
- c. **„Krwawa niedziela”**
- d. Konferencja monachijska

32. **Europa w 1930 roku**

33. Uzupełnij poniższą tabelę przedstawiającą „Polskie miesiące” w okresie PRL-u o brakujące dane (każda poprawna odpowiedź - **1 pkt**):

Miesiąc i rok	Miejsce głównych wystąpień
Czerwiec 1956	Poznań
Marzec 1968	Warszawa/Kraków/Łódź/Wrocław
Grudzień 1970	Gdańsk/Gdynia/Szczecin/Elbląg
Czerwiec 1976	Ursus/Radom
Sierpień 1980	Gdańsk/Szczecin/Górny Śląsk
Grudzień 1981	Kopalnia Wujek w Katowicach

34. **Stefan Wyszyński , Jan Paweł II**